El lloc on tot gironí havia dinat

En l'era del tancament d'establiments històrics, torna a obrir el restaurant Can Dalmau

El lloc on tot gironí havia dinat

ALBERT SOLER | GIRONA

Costaria trobar un gironí que durant els anys 60 i 70 no hagués anat a dinar a Can Dalmau. Tots els gironins, tots, hi celebraven batejos, comunions i casaments. Els més afortunats inclús hi anaven algun dels pocs diumenges en què les famílies es permetien dinar a fora. En ple desarrollismo, anar a menjar pollastre a l'ast a un restaurant dels afores de Girona era un esdeveniment luxós. Anant i tornant -ja de nit si era hivern, perquè les sobretaules s'allargaven- enganxava el nas al vidre de l'R-8 dels meus pares. Anàvem al barri de Taialà, al començament de la carretera de Sant Gregori, però per al nen de sis anys que era jo, anàvem a un altre continent. Veuria les barraques de Germans Sàbat, construïdes de qualsevol manera a l'alra banda de carretera pels que les habitaven.

- Avui dinarem a Can Dalmau.

Avui seràs feliç. Avis, oncles, pares, tots es mudaven. Als pobres que han arribat del poble a la ciutat i que amb esforços han aconseguit prosperar una mica -i aquest era el cas de la meva família- els agrada vestir elegant a la menor ocasió. Anar a Can Dalmau era la forma de dir: ja som algú.

Era un de tants restaurants de poble, o sigui un gran menjador ple de fum, soroll i altres famílies probablement també arribades del poble una generació abans, satisfetes de poder dinar de restaurant. Com els senyors. Dinars de deixar tastar xampany al nen, de converses adultes que no entenia però m'agradaven perquè provocaven riallades, de tovallons lligats al coll, d'escuradents movent-se dins les boques adultes, de llum del sol infinita entrant pels finestrals, de no voler que s'acabi mai el diumenge. I un pati on, si m'acabava el dinar, podia jugar a pilota si convencia algun adult que abandonés la taula de cafè, copa i puro.

A fora, una màquina de pollastres a l'ast, l'invent més extraordinari que jo havia vist mai. Em passava hores veient girar els pollastres. La seva olor -no la de qualsevol pollastre: la dels pollastres de Can Dalmau-, la tinc impregnada a la memòria. Un home suat, greixós, en samarreta i tan malcarat que em feia por, estava sempre al costat de la màquina. Sempre vol dir sempre. Mai el vaig veure enlloc més que a la màquina de pollastres.

- Era el meu pare.

- Errrr.... bé, no era tan malcarat, segurament intentava que un nen petit com jo no s'acostés massa per no cremar-se.

Qui parla amb mi és Jordi Dalmau. La generació Dalmau que ve darrere seu, o sigui la tercera, ha decidit reprendre el negoci de l'avi. Al mateix lloc. Amb el mateix nom. Sense pollastres a l'ast... de moment. Per ara només dinars de dimarts a dissabte, però a la llarga obriran els diumenges, encara que no quedi ni rastre d'aquelles famílies de la burgesia sobrevinguda.

Can Dalmau va obrir el 1955 com a botiga, però el pare del meu interlocutor va convertir-lo en restaurant. Els primers pollastres a l'ast s'hi van fer -la família en guarda constància- l'octubre del 1960. Va tancar el 2006, ja només com a rostisseria. Deu anys després, la nova generació Dalmau ha aprofitat que encara hi havia la infraestructura. No està malament, en època de notícies de tancament d'establiments històrics, que un reobri.

Com ha quedat dit, diumenges especials a banda, a Can Dalmau s'hi anava a fer banquets. Un hi arribava i travessava un rebedor amb una barra de bar i un cambrer antipàtic, sempre el mateix.

- Aquest era el meu germà gran.

- Errr...potser no era antipàtic, ja se sap que un nen petit troba antipàtic tot adult que no faci el pallasso.

Després venia el menjador. I el que s'hi menjava: invariablement canelons i pollastre. Potser algun dia calamars a la romana, no oblidem que érem potentats. Tinc fresc el dia que em va tocar petxuga -es deia petxuga en lloc de pit, que es guardava per a pel·lícules que s'anaven a veure a Perpinyà- quan jo sempre menjava cuixa, i vaig plorar com si m'haguessin arrencat la cuixa a mi. La meva tia em va agafar i em va dir fluixet "els tontos agafen sempre la cuixa, i els savis petxuga". Amb una mentida de tal calibre em va convèncer, així de fàcil d'enredar era jo. I sempre més he preferit la petxuga a la cuixa, potser esperant una saviesa que triga a arribar.

Mirava de seure a prop del meu avi. El patriarca, sempre amb vestit, armilla i corbata. M'agradava veure'l treure un bitllet de 500 pessetes de la cartera -el bitllet blau- i deixar-lo sense mirar, per deixar clar que no era res, a la

safata on hi havia talls de la corbata del nuvi o de la lligacama de la núvia. Costums horteres vistos des avui, però que a Can Dalmau es repetien una i altra vegada. Era gent que havia prosperat amb la seva suor, la majoria sense estudis, i s'havien guanyat el dret a fer l'hortera fins a la fi dels seus dies.

Érem la burgesia emergent, però els orígens no enganyaven: el meu avi sortia del lavabo a mig cordar-se els botons de la bragueta -quines ganes d'imitar-lo- i l'àvia, una dona que havia treballat tota la joventut fregant cases alienes, es posava el vestit de mudar -l'únic que tenia- i es pintava els llavis amb tan poca traça que alguna dent quedava tacada de vermell. I m'encantava.

L'únic que guardo de Can Dalmau és alguna foto i uns pocs recordatoris de la comunió, els que van sobrar després de repartir-ne als convidats. I la memòria d'uns dinars de canelons i pollastre, amb gelat crocanti de postres, el no va més de la sofisticació -inclús el nom era estranger-, encara que la meva mare m'hagués de treure el recobert d'ametlles. No era un nen fàcil, no.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/girona/2016/03/15/lloc-gironi-havia-dinat/772574.html?utm_source=rss